

Handläggare
Agneta Elfving
Telefon: 0850805294

**Till Hässelby Vällingby
stadsdelsnämnd
2022-08-25**

Remiss av Förskolerapport 2021

Svar på remiss från Kommunstyrelsen Dnr KS 2022/600

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått i uppdrag att besvara remissen om förskolerapport 2021. Förskolerapporten syftar till att ge en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2021. Förvaltningen instämmer med förskolerapportens utvecklingsområden men vill komplettera utifrån lokala förutsättningar.

Bakgrund

Utbildningsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport som syftar till att ge en stadsövergripande bild av både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2021. Kommunstyrelsen har remitterat förskolerapport 2021 till stadsdelsnämnden för yttrande.

Ärendet

Förskolerapporten baseras bland annat på offentlig statistik och uppgifter från SCB, Skolverket, Sweco och ILS (stadens system för integrerad ledning och styrning). Stadsdelsförvaltningarna redovisar underlag till rapporten utifrån utvecklingsområden och nationellt angelägna områden för förskolan. Rapporten grundar sig också på uppgifter från förskolor med enskilda huvudmän.

Förskolerapporten innehåller slutsatser utifrån följande områden.

- Personalens utbildningsnivå och faktiska förutsättningar för uppdraget
- Tillgång till förskola och tidigare förberedelser för fortsatt utbildning
- Fortsätt utveckla bilden av likvärdig kvalitet i stadens förskola

Förskolerapporten föreskriver att åtgärder inom dessa områden bör prioriteras för att förbättra kvaliteten och likvärdigheten för alla barn i Stockholms stads förskola.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med förskolerapportens utvecklingsområden men anser att förskolerapporten inte tydligt visar den variation av utmaningar och behov av resurser som finns mellan stadsdelarna inom staden. Förvaltningen vill därmed komplettera rapporten utifrån lokala förutsättningar.

Personalens utbildningsnivå och faktiska förutsättningar för uppdraget

Av förskolerapporten framgår att ledarskapet har en särskild betydelse i utsatta områden och att förskollärares ledarskap är en viktig faktor i utbildning och undervisning. I syfte att stärka förskollärarna erbjuder förvaltningen regelbundet en ledarskapsutbildning i samarbete med Lärarfortbildning.

Enligt förskolerapporten är andelen personal med övrig utbildning; det vill säga medarbetare som saknar utbildning för att arbeta med barn, den största gruppen medarbetare i stadens förskolor. Förvaltningen uppmanar medarbetare som saknar utbildning att delta i barnskötarutbildningen som genomförs i stadens regi vid Midsommarkransens gymnasium. Det är en utbildning som ger vikarieersättning via utbildningsförvaltningen. Förvaltningen ser det som problematiskt att medarbetare som fullföljt den barnskötarutbildningen inte ses som barnskötare utifrån Skolverkets bedömning. Statistiken som redovisas i förskolerapporten blir därmed missvisande.

I förskolerapporten lyfts behov av att höja personalens kompetens i det svenska språket och förvaltningen har genomfört/genomför flera insatser. Bland annat har medarbetare deltagit i ett projekt,

”Spången” i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att utveckla sitt svenska språk. "Trygg och lärande förskola" är en annan satsning förvaltningen genomfört för barnskötare som arbetar med de yngsta barnen. Fokus har varit på förskolans uppdrag och att stärka yrkesspråket i svenska. Rektorererna tar vid organisationen av arbetslagen hänsyn till medarbetarnas olika förutsättningar och sprider pedagogernas olika kompetenser inom enheterna. Som exempel kan medarbetare som har otillräckliga språkkunskaper arbeta i ett arbetslag som kan komplettera den språkliga bristen. Rektorererna följer upp den språkliga kompetensen i svenska på bland annat medarbetarsamtalen och påtalar vikten av det egna ansvaret i att utveckla ett rikt svenskt språk; att läsa böcker på svenska, se och höra på svenska program och så vidare.

Vid rekrytering av nya medarbetare granskas kunskaperna i det svenska språket under intervju, såväl muntligt som skriftligt. Den som söker arbetet ska kunna redogöra för vad uppdraget innebär. Flera enheter genomför arbetsprov som kan bestå av att skriva ett informationsbrev till vårdnadshavare, läsa en informationstext och en saga samt återberätta kring innehållet.

Förvaltningen ser ett värde i att nyttja det kompetenskartläggningssystem, KOLL, som finns inom staden vid inventering av personalens utbildningsnivå men också att systemet utvecklas med kriterier för olika språknivåer som kan vara behjälplig i bedömningen av medarbetarnas språkliga kompetens i det svenska språket. För att systemet ska kunna nyttjas i sin fulla potential behöver det finnas en ägare av drift och underhåll, något som saknas idag.

Förvaltningen har under flera år sökt och erhållit statsbidrag för minskade barngrupper vilket har möjliggjort att förskolor i socioekonomiskt svaga områden kan ha en högre personaltäthet och dela barnen i mindre grupper. Detta har resulterat i ett genomsnitt på 11 barn/grupp 1–3 år samt 13 barn/grupp 4–5 år vilket är det lägsta i stadens kommunala förskolor. Statsbidraget upphör 2022 men kommer att finnas kvar i en annan form och det återstår att se på vilket sätt det kommer att påverka gruppernas storlek framöver.

Tillgång till förskola och tidigare förberedelser

Förvaltningen ser att uppdraget om att öka inskrivningsgraden är komplext utifrån att det saknas kompletta och korrekta underlag kring vilka barn som inte är inskrivna i förskolan. Informationen i stadens köhanteringssystem kräver manuell bearbetning för att få fram uppgifter. Förvaltningen ser att inventeringen av ej inskrivna barn med fördel kan ske centralt för att säkerställa att samma parametrar används i alla stadsdelar. Staden skulle på så vis få en översiktlig bild av var dessa barn bor. Förvaltningen instämmer med förskolerapporten om att det finns ett stort behov av

statistikunderlag för närvaro och oregelbunden närvaro och har fört fram utvecklingsbehovet kring stadens köhanteringssystem.

Förvaltningen ser att den personliga kontakten med vårdnadshavare är viktig för att öka kunskapen om förskolan och hur förskolan gynnar barnens utveckling och lärande. De öppna förskolorna och introduktionsförskolan är därför viktiga vägar in till förskolan. Stadens stora satsning på introduktionsförskolor bör därför lyftas fram i förskolerapporten. För att nyanlända vårdnadshavare och barn snabbare ska integreras i samhället har förvaltningen i samverkan med samhällsvägledare på Intro-Stockholm tagit fram en rutin för tidig anmälan till förskola. Anmälan görs direkt vid ankomst till stadsdelen och köhandläggare och samhällsvägledare är behjälpliga med information samt att fylla i blankett. När plats erhållits på förskola lotsas familjen av samhällsvägledare eller föräldralots under introduktionen på förskolan. Den framtagna rutinen har spridits till andra stadsdelar.

Fortsätt utveckla bilden av likvärdig kvalitet

Förskolerapporten, beskriver att det är svårt att få en översiktlig lägesbild av likvärdig kvalitet i stadens förskolor då analysen utgår från olika underlag. Till exempel granskas fristående och kommunala förskolor inom staden på olika sätt. Förvaltningen håller med och menar att granskningen behöver utvecklas utifrån samma underlag.

Jämställdhetsanalys

Jämställdhetsfrågor behandlas kort i förskolerapporten. Till exempel lyfts skillnader i förskoleundersökningens resultat mellan pojkar och flickor.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Birgitta Thulén
Adelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2022-08-08
Birgitta Thulén, Avdelningschef	2022-08-08